Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kirje

29.11.2021

VN/24984/2020
VN/24984/2020-TEM-161

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

TEM lausunto StV 30.11.2021 U 70/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle U 70/2021 vp koskee ehdotusta neuvoston asetukseksi toimenpidekehyksestä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien saatavuuden varmistamiseksi kansanterveysuhan ilmetessä unionin tasolla. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa asiasta lähinnä huoltovarmuusnäkökulmasta seuraavaa:

Ministeriö yhtyy valtioneuvoston kirjelmässä esille tuotuun kantaan siitä, ettei asetukseen sisällytetä sellaisia velvoitteita tai toimivaltuuksia, jotka rajoittaisivat kansallista toimivaltaa kansanterveysuhkan aikana, ja että unionin tason toimien rinnalla säilytetään kaikissa tilanteissa mahdollisuus kansallisiin toimiin lääketieteellisten vastatoimien hankinnassa ja varastoinnissa. Unionin tason toimet eivät voi korvata kansallista varautumista eikä kansallista valtion varmuusvarastointia, mutta ne voivat tukea niitä. Valtioneuvoston kannan mukaisesti myös kahdenvälisiä hankintoja on voitava tehdä, jos se nähdään välttämättömäksi. Edelleen valtioneuvoston kannan mukaisesti jäsenmailla on oltava riittävät ja todelliset mahdollisuudet vaikuttaa arviointiin siitä, mitkä lääketieteelliset vastatoimet ovat kansanterveysuhkan ilmetessä asianmukaisia.

Kansallisten toimenpiteiden kannalta ongelmallinen saattaa olla myös asetusehdotukseen sisältyvä määräys siitä, että jos jäsenvaltio aikoo hyväksyä toimenpiteitä kriisin kannalta olennaisten lääketieteellisten vastatoimien tai raaka-aineiden hankintaa, ostoa tai valmistusta varten, sen on tiedotettava asiasta terveyskriisineuvostolle ja kuultava sitä. Mikäli tällaisia velvoitteita lopulliseen asetukseen tulee, niitä koskevien säädösten tulee olla selkeitä ja tarkkarajaisia sekä niihin liittyvien prosessien tulee olla nopeita ja joustavia, eivätkä ne saisi merkittävästi viivästyttää kansallisten toimenpiteiden toteuttamista.

Ministeriö yhtyy valtioneuvoston kantaan myös siinä, että HERA:n tulee sekä varautumis- että kriisivaiheessa tehdä tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden, jäsenmaiden viranomaisten ja myös muiden toimijoiden kanssa. Hankintojen ei tule häiritä normaalien markkinamekanismien toimintaa eikä aiheuttaa haasteita lääkkeiden normaaliin saatavuuteen. Kilpailutusten kriteerien tulee olla myös läpinäkyviä ja aikataulujen kohtuullisia.

Neuvotteleva virkamies Pertti Hämäläinen

Liitteet

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 1606 2160 +358 9 1606 2160	kirjaamo.tem@gov.fi www.tem.fi

Jakelu Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tiedoksi